

Schriftlezing:

EFEZE 4 : 20 - 24

"OUD EN NIEUW"

DOOR KLAAS DE BOER

Oud en nieuw... Ja, soms heb je wel eens wat nieuwe dingen nodig. Ik heb hier mijn mobieltje en deze week deed die het niet. Ik vroeg aan een van de jongeren op school: "Zeg, hoe werkt dat nu, want het beeld is helemaal zwart." Toen zaten ze eerst eens naar dat mobieltje te kijken en zeiden ze: "O, dat is een model koelkast." Ik zei: "Nu, dat kan." Dat heb je tegenwoordig met jongeren. Ze zaten weer te kijken en toen zeiden ze: "Meneer, het is niet eens aangemeld. Hebt u een pincode?" Ik zei: "Ja, die heb ik." Nu, pincode erin en ja, hij deed het weer. Ik zei: "Heb ik nu geen nieuwe nodig?" "Nee, geen nieuwe. Bel tegoed genoeg?" Ik zei: "Ja, net gekocht." "Nou, kunt u weer jaren vooruit, meneer."

Oud en nieuw... Zo is het nu ook met het leven met Christus. Als je geen relatie met God hebt, als je je niet aangemeld hebt, dan "doet-ie het niet". Dan is die relatie met God niet goed. En nu zegt de Bijbel dat je een nieuw mens kunt worden als die relatie met de Here Jezus in orde is. Dan heb je een andere kijk op het leven. Dan zie je het leven anders.

Afgelopen zomer moest ik daaraan denken. Wij hadden op de camping een heel klein televisietje gekocht. Daar zat nog zo'n gewone antenne op, maar die werkte voor geen meter. Het was allemaal sneeuw en het waren allemaal strepen. Toen kwam één van mijn kinderen met zo'n klein kastje, dat was een digitenne. Ik had er nog nooit van gehoord. Dat sloot hij aan en toen was zo in één keer dat hele smerige beeld duidelijk geworden. Dus had je er veel meer plezier van en ontdekte je dat ook dat kleine teeveetje hele duidelijke beelden gaf.

Heb je wel vaker, dat er dingen gebeuren en dat je denkt: hé, dat heb ik altijd gemist, hoewel je het misschien nooit echt gemist hebt. Heb altijd met mijn internet op de telefoontikken gezeten en toen kreeg ik ADSL. Toen was er zo in één keer snelheid. Je had heel snel contact en de relatie met je provider was goed en snel. En dan ontdek je: dat heb ik nu al die tijd gemist.

Dat is nu net zoiets als wat Paulus ons vanmorgen voorhoudt: je kunt een nieuw mens worden, een echt mens, als de relatie met God goed is. "Het oude is voorbijgegaan," zegt Paulus, "het is nieuw geworden." En dat krijgt een hele grote betekenis in je eigen leven. Dan zie je de dingen zoals je ze nog nooit eerder zag. En dan wil je nooit meer terug naar dat oude leven. Dan zou je haast dat oude mobieltje, wat nog goed werkt, weggegooid hebben en vervangen hebben door een nieuw. Maar Paulus is duidelijk. Hij zegt: "Het is als het ware alsof je een jas uitdoet en een nieuwe jas aantrekt." Van oud naar nieuw.

Toen ik deze week tegen Alie zei dat ik hierover zou preken, zei ze: "Je bent weer achter." Ik zei: "Helemaal niet. Bovendien, waarom ben ik achter?" "Je bent al een maand in het nieuwe jaar." Ik zei: "Dat is waar. Maar wist je dat de Chinezen dit jaar deze week pas Oud en Nieuw hebben beleefd? Dus ik ben niet achter. Ik ben juist bij de tijd." Toen schudde ze maar weer haar wijze hoofd.

Van oud naar nieuw. In Christus een nieuwe schepping. De Bijbel zegt: *anders*... Zo zijn wij ook begonnen: "Maar gij geheel *anders*, want gij hebt Christus leren kennen."

En die anderen dan, die de Here Jezus niet kennen? Misschien wel luisteraars voor de radio. Daar zegt de Bijbel van dat ze loze denkbeelden hebben, dat hun geest duister is en dat ze vervreemd zijn van het leven met God. "Oude mens" noemt de Bijbel dat.

Dat kunt u ook zijn. Wie Jezus niet kent, wie Christus niet kent, heeft loze denkbeelden. Paulus bedoelt hiermee dat je buiten Christus geen idee van het leven hebt. Dan heb je misschien wel een heel raadselachtig bestaan, waar geen mens naar gevraagd heeft. Dat leven is je gegeven. Met dat leven hoef je niet te spotten, dat speelt in je leven mee, in je denken. Soms is het een leven dat je neerdrukt. Er zijn mensen die geloven dat het de planeten zijn en dat er velden zijn en dat er leven is. En ze praten over toeval en over noodlot, maar ze kennen het echte reine bestaan van Christus niet. Waar leef je dan voor? Wat is dan de zin van je leven? Is het dan genoeg dat je er eens geweest bent en misschien later begraven wordt hier op de begraafplaats rondom die oude Petruskerk? Is het dan misschien zomaar dat je een aantal jaren hier op aarde hebt doorgebracht? Is het dan zomaar geweest dat je misschien heel veel blijdschap, maar ook pijn en verdriet hebt ervaren? Dat je geluk hebt gekend? Leef je dan zomaar?

Als je zo leeft, zegt de Bijbel, dan leef je in de duisternis, dan ken je de Here Jezus niet. Dan mis je het vermogen om zuiver te leren waarderen. Dan mis je het vermogen om te ontdekken wat goed en slecht is. Dan heb je geen juiste antenne voor de waarheid en de leugen. Dan heb je geen relatie met Boven. Dan ben je een mens alleen. Dan hoor je af en toe geen alarmbel rinkelen. Want wie Jezus niet kent, mist het vermogen om te ontdekken wat werkelijk goed en werkelijk verkeerd is, zegt Paulus. Maar als je de Here Jezus kent, weet je waar je waarden en je normen rusten. Dan weet je dat ze feilloos zijn vastgesteld op Zijn werk en Zijn leven. Wie Christus niet kent, die kent God niet. Die heeft geen relatie met God. Die is net als een mobieltje dat niet aangemeld is. Die is dood. Die gaat dood.

En dat vind ik nu heel moeilijk. Want hoe leef je nu? En hoe zie je nu God? Er zijn toch zoveel godsdiensten in de wereld? Er zijn zoveel facetten in het leven die belangrijk zijn. En wat is God nu? Die vraag wordt me vaak gesteld op school. "Wat is nu de goede godsdienst? Is dat de Islam of is dat het christendom? En waarom?"

Ik vertel dan vaak het verhaal van de blinde en de olifant. Kent u dat? Nu, er waren een groot aantal blinden die naar een olifant werden geleid. De een had de slurf van de olifant te pakken. Toen werd er aan die blinde gevraagd: "Wat is nu een olifant?" Hij zei: "Een olifant is een slang, dat is een beetje slap ding." Dat was die slurf. En een ander had een slagtang van die olifant te pakken en die zei: "Een olifant, dat is een zwaard." En weer een ander had zo aan die grote oren van de olifant gevoeld en die zei: "Een olifant is een waaier." En weer een ander legde zo zijn hand tegen de grote flanken van die olifant aan en die zei: "Een olifant is een muur." En weer een ander werd bij de poten van die olifant gebracht en die zei: "Een olifant is een pilaar." En de laatste werd bij de staart van de olifant gebracht en die zei: "Een olifant? Dat is een touw." Zoveel blinden, zoveel meningen.

Dat is precies zoals wij vandaag de dag. Iedereen heeft zijn eigen mening. Zo is het ook met het geloof. Iedereen heeft daar moeite mee, maar het geloof is het grote geheel. Dan zie je niet alleen die slurf, niet alleen die staart, maar dan zie je het grote geheel van die olifant, van het geloof. En je weet: als je een relatie met de Heer hebt, heb je misschien verdriet – dat kan die slurf zijn. En je kunt misschien ook nog wel blijdschap hebben. Dan kun je misschien wel tegen een muur aanlopen, maar je weet één ding: de Here God kent je hele bestaan. Maar dan moet je wel een relatie met Hem hebben. Dan moet je echt weten dat Hij van je houdt. Dan moet je echt weten dat Hij je kent. Dan moet je weten dat Hij met je meegaat. Dan moet je een hele persoonlijke band hebben met de Here Jezus.

En als je die niet hebt, dan probeer je iedere keer *iets* te ontdekken: een klein stukje. En wat overblijft is de kater, dat is de teleurstelling. Want er blijft altijd iets ontbreken omdat je het grote geheel niet ziet en je mist die relatie met God.

Lieve mensen, wij hebben een ingebouwde behoefte aan contact. Zonder dat contact zijn wij niet compleet. En die behoefte kan alleen maar gevuld worden als je contact zoekt met Boven. En dat is iets wat nooit voorbijgaat. O ja, je kunt vervreemd zijn van God. Ik weet het. En je kunt verleidingen hebben om andere dingen te doen. Ik weet het. Maar het is het allerbelangrijkste: wat wil je graag doen in je leven?

Ik vraag dat vaak aan jonge mensen: "Wat vind je nu belangrijk in je leven?" En ik krijg altijd de meest uiteenlopende antwoorden. Eén van de toppers die de jongens en de meiden antwoorden is: "Als je maar een leuke jongen of een lief meisje ontmoet. Dat is belangrijk, denk ik." Een ander zegt: "Als ik maar een goede baan kan krijgen." En weer een ander zegt: "Als ik zoveel verdien, dat ik een mooi huis kan kopen en dat ik een vakantiereis kan maken."

Ik weet: dat zijn natuurlijke allemaal belangrijke dingen. Maar hoe vaak is het niet zo in het leven met zulke dingen: het verkrijgen van de zaak is het einde van het vermaak. Dan heb je die vakantiereis gemaakt, en wat overblijft zijn een paar foto's en een dagboek. En dan heb je dat huis en dan zit je al weer te kijken naar wat anders. En dan heb je die baan en dan denk je al weer aan carrière maken. Het verkrijgen van een zaak is vaak het einde van het vermaak. Dan krijg je nooit wat je verwacht en blijft er toch die lege plek in je bestaan, dat gevoel van gemis en het missen van geluk.

Maar de relatie met God is dieper. Die brengt je veel dichterbij Hem, die brengt je veel dichterbij de zin van het leven. Dat komt omdat we geschapen zijn om een relatie te hebben met Hem. Want God is op zoek gegaan toen wij Hem de rug hadden toegekeerd. Toen heeft Hij het uitgeroepen: "Mens, waar ben je?" En tegenwoordig zegt God: "Waar bent u?"

Ik zou er een paar weken geleden over geprekeerd hebben. Het was de richtingaanwijzer om te preken over Genesis 3 vers 9: "Mens, waar ben je?" Toen had ik de radio aan staan en toen hoorde ik van dat verschrikkelijke in België: een man die daar een paar baby's had doodgestoken en een begeleidster. Dat werd verteld toen ik bezig was met: "Mens, waar ben je?" Maar ik dacht: "God, waar ben Je?" Ook zo'n vraag: "God, waar ben Je?"

Je weet dat God een relatie zoekt. En je mag weten dat er bij God die weg terug is en dat je Hem vinden mag. En je weet dat de Here Jezus Zelf zegt: "Ik ben de Weg." "God, waar ben Je?" En dan zie je daar de Here Jezus hangen aan het kruis van Golgotha: "Hier ben Ik voor jou en voor u. Hier ben Ik." Ja, wij hebben die behoefte en wij gaan op zoek. En als je die relatie hebt, weet je waar je naartoe gaat. Dan weet je waarvoor je leeft. Dan wil je Hem groot maken in je leven. Dan wil je de Here Jezus leren kennen.

Die Paulus weet het zo mooi te zeggen: "Daartoe moet je voortdurend vernieuwd worden." Laten we vanmorgen maar een streep zetten onder het woord *voortdurend*. Elke keer opnieuw. Je moet er op tijd mee bezig zijn om een nieuw mens te worden. Voortdurend werken aan dat nieuwe. Het is niet een kwestie van één keer die knop omdraaien en dan zit het wel goed. Nee het is een doorlopend proces en dan word je een ander mens.

Dan kijk je niet meer naar jezelf, dan kijk je naar die ander. Dan heb je voor een deel het zicht op jezelf verloren. Dan vind ik mensen aardig als ze wat voor me betekenen en dan denk je niet: wie ben ik, maar dan denk je aan die ander. Het was altijd zo dat ik alle zeilen moest bijzetten om me te laten gaan. Maar die nieuwe mens heeft oog voor de ander. Dan hoef ik niet elke keer in de belangstelling te staan, maar dan is die ander er ook nog. Dan heb ik niet zoveel zelfmedelijden, maar dan heb ik oog voor de ander. Dan raak ik niet meer zo geïrriteerd als mijn mening niet wordt gerespecteerd, maar dan heb ik oog voor mijn medemens. Dan schiet ik niet meteen in de verdediging als er wat van me gezegd wordt en als mijn positie wordt aangevallen, welnee, dan heb ik oog voor de ander. Dan brand ik niet iedereen af die wat over me zegt, maar dan probeer ik de ander groot te maken.

Dan heb je een ander levensprincipe, zegt Paulus. Leg af die oude mens. Want die oude mens wordt je ondergang. Dat is een leven, dat je er zelf zo in verstrikt raakt en dat je in je begeerten zo verstrikt raakt, dat je ondergaat. Je moet je denkrichting aanpassen en zelf niet meer denken dat het goed is, maar de ander naar boven halen. Je moet niet meer op jezelf gericht zijn, maar op God gericht. En je moet je laten beheersen door wat de Here Jezus wil.

Paulus zegt: "Dan wordt je denken en dan wordt je geest vernieuwd." Dat is nu die oude mens afleggen en die nieuwe mens aandoen. Van oud naar nieuw. Dan is het net alsof je een oud jasje uittrekt en iets nieuws aandoet. Je hebt toch Christus leren kennen? Het leven waarin God plezier heeft? Trek dan die nieuwe mens aan. En die nieuwe mens, dat is Christus Zelf. Hij is ons grote voorbeeld. Hem mogen wij navolgen. En als Christus in je woont, ga je anders leven. Dan leef je om lief te hebben. Dan leef je om geduldig te verdragen. Dan leef je om begrip te hebben. Dan ontdek je dat onaardige, lastige mensen best te accepteren zijn. En dan leer je om trouw te blijven als het moeilijk wordt. Dat hoort allemaal bij die nieuwe mens.

Ik weet het, het zal nooit volmaakt worden. Daarvoor moeten wij altijd de strijd aangaan tegen die oude mens, tegen dat oude karakter van ons. En die strijd blijft je hele leven. Maar als je Christus hebt leren kennen dan ga je daarin groeien, dan ga je daarin bloeien. Dan wordt je anders.

O ja, de strijd tegen je karakter blijft. Tegen dat opvliegende karakter van Klaas de Boer heeft hij al zijn hele leven moeten strijden. Dat korte lontje, dat wordt maar niet langer. Het blijft maar zo kort.

Ik moest denken aan Johan Sebastiaan Bach. Johan Sebastiaan Bach zat in een oude kerk met een prachtig orgeltje. En achter dat orgeltje zat een waardeloze organist. Niet zoals Rob, want die kan er wat van. Maar echt zo'n waardeloze organist. En de mensen in de kerk keken zo naar dat prachtige front en zeiden: "Dat orgeltje wordt oud. Het wordt toch tijd dat er iets nieuws komt." Toen ging Johan Sebastiaan Bach naar boven. Hij tikte zo die organist op zijn schouder en hij zei: "Mag ik eens achter dat orgeltje zitten?" Nu, dat heeft hij gedaan. En je hoorde de meester himself en hij speelde... De mensen in de kerk keken naar dat oude front en ze zeiden: "Wat een mooi orgel. Het orgel is nieuw." Nee, er zat een andere organist achter.

Misschien dat u dat beeld moet meenemen in uw eigen leven. Wie bespeelt je levensorgel? Wie bespeelt uw levensinstrument? Is dat die waardeloze organist die wij Duivel noemen of is dat Jezus Christus, die de mooiste klanken voortbrengt? Moet je over nadenken. Oude organist weg, nieuwe organist achter de klavieren en dan breng je de mooiste geluiden voort.

O ja, mijn mobieltje doet het weer. Pincode erin, geluid en gisteren werd ik opgeroepen toen ik even weg was. "Hoe laat zijn jullie thuis?" Ik zei: "We zijn onderweg." Mijn mobiel had een relatie met thuis. Ook wij zijn onderweg. Heeft uw mobieltje nu ook een relatie met Thuis? Met God? Als die relatie goed is, dan doet hij het weer en is als nieuw. Dan kun je misschien een "koelkast" zijn en je kunt niet meegeteld worden, en je hebt geen blue tooth, of weet ik het allemaal, maar je werkt wel. Oude mens afdoen, nieuwe aandoen.

En kom dan maar zoals je bent. Zoals ik ben, ik pleit anders niet... En dan zie je daar de Here Jezus en je zegt met je hele bestaan: "Kom maar bij mij." En dan hoop ik dat die relatie van u met God zo is, dat je zegt: "O God, ik kom!" Amen.